

Biuletyn Informacji Publicznej Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego

Adres artykułu: <https://bip.sggw.edu.pl/artukul/swiadomosc-niepelnosprawnosci>

Świadomość niepełnosprawności

W dniach 23-24 maja 2024 roku, w Białej Podlaskiej, odbyła się ogólnopolska konferencja **„Nowe technologie w kształceniu osób z niepełnosprawnościami. Wyzwania BON.”** zorganizowana przez Akademię Białską im. Jana Pawła II. Pełnomocnik Rektora SGGW ds. Studentów Niepełnosprawnych dr Beata Just-Brochocka wygłosiła referat nt. „Świadomość niepełnosprawności i sposoby jej kształtowania wśród kadry dydaktycznej Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie”.

A oto kilka refleksji

Czym jest świadomość?

Świadomość to wiedza, uzmysłowienie sobie czegoś, poznanie, zdawanie sobie sprawy, zrozumienie, ale świadomość powinna być także impulsem do działania oraz czynnikiem pomagającym uniknąć stresu w bezpośredniej konfrontacji z nową sytuacją.

Taką nową sytuacją może być spotkanie z osobą ze szczególnymi potrzebami. Jak się wówczas zachować ? Co powiedzieć, żeby nie urazić ? Czy żegnając się z osobą niewidomą można powiedzieć: do zobaczenia ? Czy lepiej odejść bez pożegnania ? Jak zatem „radzić sobie”, zwłaszcza w pierwszych bezpośrednich kontaktach z osobami z niepełnosprawnościami, tak aby obie strony czuły się komfortowo?

I tu wręcz nie do przecenienia są:

1. **szkolenia i warsztaty**, które pomagają zrozumieć, jakie wyzwania napotykają osoby z niepełnosprawnościami i jak można je przełamywać; ucząc, czy też informując o niepełnosprawności należy zachęcać do otwartości, empatii i zrozumienia poprzez wczucie się w sytuację osób ze szczególnymi potrzebami, jak choćby (częsta praktyka warsztatowa) pokonanie wysokich krawężników ulicznych przez uczestnika szkolenia, który będąc osobą sprawną, usiadł „chwilowo” na wózku inwalidzkim,
2. **materiały edukacyjne** czyli publikacje¹⁾²⁾ lub filmy ³⁾⁴⁾⁵⁾, które opisują różne aspekty życia z niepełnosprawnością, sugerują metody wsparcia, powodują zrozumienie i przyczyniają się do akceptacji i integracji osób z niepełnosprawnościami w społeczeństwie,
3. **spotkania z osobami z niepełnosprawnościami** bowiem nic nie zastąpi osobistych historii i doświadczeń, które przełamują stereotypy i pokazują osoby z niepełnosprawnościami jako pełnoprawnych członków społeczeństwa mających wiele do zaoferowania środowisku w którym żyją, uczą się czy pracują; jednocześnie bezpośrednie kontakty umożliwiają uzyskanie odpowiedzi na pytania, na które najprawdopodobniej nie znajdziemy odpowiedzi w literaturze,
4. **integracja** czyli wspólne projekty, przy których realizacji osoby pełnosprawne i osoby z niepełnosprawnościami mogą razem pracować, ucząc się od siebie nawzajem,
5. **propagowanie dostępności i projektowania uniwersalnego**, a więc tworzenia przestrzeni i produktów dostępnych dla wszystkich, zarówno osób pełnosprawnych, jak i z różnego rodzaju niepełnosprawnościami (np. winda, której parametry techniczne umożliwiają transport osoby poruszającej się na wózku elektrycznym będzie również wykorzystywana przez pełnosprawnych jej użytkowników).

Zwykle, mówiąc o niepełnosprawności mamy na myśli niepełnosprawność „widoczną”, a więc niepełnosprawność narządu ruchu, wzroku czy słuchu. Tymczasem istnieje wiele niepełnosprawności, które mogą utrudniać codzienne funkcjonowanie i wymagają wsparcia, jak np. choroby nowotworowe, neurologiczne czy internistyczne, a otoczenie

takiej osoby nie jest tego świadome potrzebnego wsparcia. Osoba z niepełnosprawnością nie ma obowiązku informowania o swych szczególnych potrzebach, ale bądźmy świadomi istnienia takich niepełnosprawności i wynikających z nich potrzeb wsparcia.

Powstaje zatem pytanie, dlaczego osoby z niepełnosprawnością zazwyczaj niechętnie informują o swej niepełnosprawności ? Co jest tego powodem ?

Powodów może być wiele, ale najczęstsze to:

- uwarunkowania kulturowe i funkcjonujące w społeczeństwie stereotypy,
- obawa stygmatyzacji wiążąca się z możliwością wykluczenia społecznego,
- pragnienie samodzielności, by „być jak inni”,
- trudność „proszenia” w obawie o odmowę.

Przytoczone powyżej powody przestaną blokować kontakty międzyludzkie, jeśli wysoka będzie społeczna świadomość niepełnosprawności zwłaszcza, że pełnosprawność jest „rzeczą przemijającą”. Wystarczy kontuzja, złamanie nogi i już, choć przejściowo, ale stajemy się osobami ze szczególnymi potrzebami, osobami z niepełnosprawnościami.

Każda osoba z niepełnosprawnością jest najlepszym ekspertem w sprawie swej niepełnosprawności i potrzebnego jej wsparcia. Dlatego:

- rozmawiamy ale nie z asystentem lecz z samą osobą z niepełnosprawnością,
- zapytajmy jak można pomóc, a nie próbujemy działać wg własnego pomysłu (np. nie chwytajmy za wózek osoby z niepełnosprawnością, próbując w dobrej wierze, pomóc wsiąść do komunikacji miejskiej – to może wywołać stres),
- najpierw zapytajmy osobę z białą laską, a nie bierzmy jej za rękę chcąc pomóc przejść przez jezdnię,
- nie pytajmy o przyczynę niepełnosprawności.

To tylko kilka przykładów z szerokiej gamy pod wspólnym hasłem: Savoir vivre wobec osób

z niepełnosprawnością. Świadomość niepełnosprawności oraz poznanie zasad¹⁾²⁾ savoir vivre pozwoli uniknąć obaw o niewłaściwe zachowanie wobec osoby z niepełnosprawnością. Obawa o wyrządzenie przykrości czy popełnienie faux-pas potrafi paraliżować.... unikamy, bo nie wiemy, bo czujemy się niepewnie....

Traktujmy osoby z niepełnosprawnościami jak wszystkich innych znajomych a niepełnosprawność jak „sprawę” naturalną, ale będzie możliwe jedynie przy pełnej świadomości społecznej: **świadomości niepełnosprawności**.

1. [Praktyczny poradnik savoir – vivre wobec osób niepełnosprawnych](#)
2. [Komiks Savoir-vivre wobec osób z niepełnosprawnością](#)
3. [Niepełnosprawność słuchu](#)
4. [Jak pomóc osobie niewidomej?](#)
5. [Autyzm wprowadza zmysły w błąd – Zachowania](#)

Załączniki:

[komiks savoir vivre](#) pdf, 2.5 MB

Data opublikowania:	29.04.2021 18:02
Data ostatniej aktualizacji:	29.04.2021 18:02
Liczba pobrań:	4

[Savoir – vivre wobec osób niepełnosprawnych](#) pdf, 811 kB

Opublikował w BIP:	Betacom Admin
Data opublikowania:	18.11.2020 13:58
Data ostatniej aktualizacji:	18.11.2020 13:59
Liczba pobrań:	3

Metryczka

Opublikował w BIP:	Dorota Sokół
Data opublikowania:	03.07.2024 14:54
Data ostatniej aktualizacji:	04.02.2025 16:54

Liczba wyświetleń:

4